

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 469
van **MICHÈLE HOSTEKINT**
datum: 8 maart 2017

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Crisisopvang na uithuiszetting - Nood- en doorgangswoningen

Uit het Groot Woononderzoek (2013) blijkt dat 30% van de huurders onvoldoende middelen overhoudt om te leven na betaling van de huur. Voor huurders met een zeer laag inkomen loopt dat zelfs op tot boven de 80%. Een recente bevraging van de VRT leert dat huurders gemiddeld bijna de helft van hun inkomen aan wonen (huur en huurlasten) spenderen.

Hoewel er geen inventarisatie bestaat en het aantal effectieve uithuiszettingen in Vlaanderen niet systematisch in kaart is gebracht, blijkt uit recent onderzoek van de KU Leuven dat er wekelijks 80 tot 225 huishoudens uit huis worden gezet, bijna altijd wegens een huurachterstal. Het aantal vorderingen tot uithuiszetting dat wordt aangemeld bij de OCMW's schommelt de laatste jaren rond de 13.000. Op jaarbasis gaat het naar schatting om ongeveer 4.000 effectieve uithuiszettingen (Vlaamse Woonraad, Advies 2016/04). In de helft van de gevallen zouden er kinderen bij betrokken zijn. Volgens de VVSG (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten) is het vooral alarmerend dat die harde cijfers stijgend zijn: een gevolg en symptoom van de aanhoudende Vlaamse wooncrisis.

De voorbije jaren is de vraag naar noodwoningen en doorgangswoningen waar mensen die onverwacht in een woonnoodsituatie verkeren, zoals brand, acute echtscheidingswoonproblematiek, uithuiszettingen, ... tijdelijk terecht kunnen, dan ook toegenomen. Ook de doelgroep voor nood- en doorgangswoningen is heel breed. Het aanbod nood- of doorgangswoningen voor opvang in crisissituaties blijkt evenwel beperkt, zeker niet in verhouding tot de toegenomen vraag. Dak- en thuisloosheid is dan ook een complexe problematiek.

Er wordt reeds jaren gepleit om een hoger budget vrij te maken voor de sociale diensten van OCMW's voor het oplossen van crisissituaties. Tevens worden OCMW's en gemeenten op hun verantwoordelijkheid gewezen om gezinnen die in acute woonnood verkeren te helpen door het ter beschikking stellen van noodwoningen en doorgangswoningen.

Uit een bevraging door de VVSG in 2015, blijkt dat heel wat gemeenten niet over een noodwoning beschikken voor mensen in noodsituaties, asielzoekers of daklozen. Het aantal OCMW's daarentegen die over één of meerdere noodwoningen beschikken ligt hoger, al is het zeker niet de regel dat alle OCMW's deze structurele dienst verlenen.

1. Zijn er recente statistieken beschikbaar betreffende de vraag en het aanbod inzake noodwoningen en doorgangswoningen voor crisisopvang in Vlaanderen? Zijn er

specifieke cijfers beschikbaar voor de Vlaamse centrumsteden? Zijn er specifieke cijfers beschikbaar over het aantal gezinnen waarbij kinderen zijn betrokken?

2. Bestaan er statistieken over de diverse redenen van dak- en thuisloosheid, over het profiel van de aanvragers of over de duur van het verblijf?
3. Zo ja, welke conclusies trekt de minister uit die cijfers? Zo neen, zijn er plannen om hieromtrent een onderzoek te vragen?
4. Welke maatregelen overweegt de minister te nemen teneinde de lokale besturen verder te responsabiliseren en binnen het lokaal sociaal beleidsplan specifieke invulling te geven aan voorzieningen inzake crisisopvang en noodwoningen? Op welke manier ziet hij binnen dit kader de samenwerking en participatie met andere actoren (CAW's en shm's) te stimuleren?
5. In de Conceptnota Private Huur laat de minister van Wonen verstaan dat ze samen met de minister van Welzijn een algemeen plan zal opmaken om dak- en thuisloosheid toekomstgericht te vermijden.

Hoe ver staat het inmiddels met de opmaak van het algemeen plan van aanpak in toekomstgericht perspectief?

ANTWOORD

op vraag nr. 469 van 8 maart 2017

van **MICHÈLE HOSTEKINT**

1. Het in 2014 gevoerde onderzoek 'Nulmeting dak- en thuisloosheid' van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin geeft aan dat er in Vlaanderen 1.728 kinderen in dak- en thuisloosheid zijn of leven onder de dreiging van uithuiszetting. Momenteel beschikken we niet over recentere gegevens.
2. Op dit moment worden deze statistieken verzameld in het kader van het 2-jarige onderzoeksproject MEHOBEL – Measuring Homelessness in Belgium – dat wordt gefinancierd door de POD Federaal Wetenschapsbeleid en wordt uitgevoerd door een consortium van onderzoekers van de KULeuven (LUCAS en HIVA) en de Universiteit van Luik. De doelstelling van het project is om een meetsysteem te ontwikkelen dat moet toelaten om dak- en thuisloosheid in België te monitoren. De voortgang van dit onderzoek wordt opgevolgd door de administratie WVG door deelname aan het begeleidingscomité.
3. De gegevens uit het onderzoek zijn nog niet beschikbaar. Ik verwacht de resultaten van dit onderzoek in het voorjaar 2018.
4. In uitvoering van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019 en het samenwerkingsakkoord tussen de federale staat, de gemeenschappen en gewesten inzake het voorkomen en bestrijden van dak- en thuisloosheid, werd in overleg met het Gemengd Platform Dak- en Thuisloosheid¹ en in samenwerking met minister Homans een globaal plan voor de aanpak van dak- en thuisloosheid ontwikkeld. Dit globaal plan is aan de Vlaamse Regering voorgelegd op 9 december 2016. Een efficiënte en effectieve aanpak van dak- en thuisloosheid moet worden gerealiseerd door een goede afstemming van doelstellingen op het vlak van Wonen en op het vlak van Welzijn. Voor wat het beleidsdomein Wonen betreft, wijzen we op het ondersteunen van woonactoren, het verhogen van de toegankelijkheid en het uitbreiden van een betaalbaar en kwaliteitsvol woonaanbod. Voor wat het beleidsdomein Welzijn betreft is het inzetten op (preventieve) woonbegeleiding en intersectorale afstemming van cruciaal belang. De acties in dit globaal plan zijn geformuleerd rond 4 strategische doelstellingen:
 - het verminderen van het aantal uithuiszettingen;
 - het vermijden van dak- en thuisloosheid bij jongvolwassenen;
 - de aanpak van chronische dak- en thuisloosheid;
 - een geïntegreerd beleid inzake dak- en thuisloosheid.

Naast de acties die reeds in uitvoering van dit globaal plan zijn opgezet, zien we ook een belangrijke rol weggelegd voor de lokale besturen in de uitvoering van dit globaal plan. Dit wordt concreet gemaakt in de vierde doelstelling 'Er is een

¹ De volgende leden maken deel uit van het platform: HUURpunt, Samenlevingsopbouw, Netwerk Tegen Armoede, Caritas, Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW), Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG), Verenigde Eigenaars, Steunpunt Algemeen Welzijnswerk (SAW), Centra Algemeen Welzijnswerk (CAW), Vereniging van Vlaamse Huisvestingsmaatschappijen (VVH), Vlaamse Woonraad, Vlaams Huurdersplatform, Strategische Adviesraad Welzijn, Gezondheid, Gezin (SAR WGG), Interfederaal Steunpunt Armoede.

geïntegreerd dak- en thuislozenbeleid, ondersteund door een doeltreffende governance structuur'. Hier wensen we het belang van bovenlokale netwerken te benadrukken, waarin de verschillende lokale woonactoren, welzijns- en gezondheidsactoren en lokale besturen lokale actieplannen ontwikkelen in de aanpak van deze problematiek, en dit gekoppeld aan een governance op maat van het lokale netwerk. De lokale besturen dienen de regie te voeren over het lokale woonbeleid en het lokaal woonoverleg en het lokaal sociaal beleid te gebruiken als instrument om mee uitvoering te geven aan de bovenlokale actieplannen. Momenteel bekijken we samen met het beleidsdomein Wonen op welke manier we de lokale besturen kunnen stimuleren om hiermee verder aan de slag te gaan.

Voor meer informatie hieromtrent verwijzen we naar het globaal plan inzake dak- en thuisloosheid dat terug te vinden is op volgende link:
<https://www.vlaanderen.be/nl/nbwa-news-message-document/document/09013557801b2dca>

5. Het globaal plan dak- en thuisloosheid werd op 09/12/2016 aan de Vlaamse regering voorgelegd. We verwezen hier al naar in de antwoorden op de vorige vragen.